

ПОДСЕТНИК ЗА РОДИТЕЉЕ БУДУЋИХ ПРВАЧИЋА

Да би ваше дете спремно дочекало полазак у школу, обезбедите му:

- Пуно љубави
- Здраву породичну атмосферу
- Ваше активно бављење њим
- Довољно игре

У игри дете најбоље и најлакше учи. Кроз игру оно стиче прва искуства, учи да посматра, размишља и закључује. Дете испробава, вежба и усавршава своје способности кроз:

- трчање, скакање, игре лоптом (важно за развој моторике детета)
- игре са разним слагалицама, коцкицама, пузлама
- цртање и бојење
- обликовање различитих фигура од пластелина, глинамола, теста
- различите друштвене игре

ОБЕЗБЕДИТЕ СВОМ ДЕТЕТУ ДОВОЉНО ПРОСТОРА И ВРЕМЕНА ЗА РАЗЛИЧИТЕ ВРСТЕ ИГРЕ !!!

За успешан раст и развој детета неопходно је да дете стекне сигурност

Дете које је **сигурно у себе** може успешније да развије своје природне потенцијале, лакше се суочава са тешкоћама, успоставља боље односе са другом децом.

Дете стиче сигурност и развија самопоуздање:

- када осећа да га волите
- кад се бринете о њему и посвећујете му довољно пажње
- када се према њему увек на исти начин понашате (доследно)
- када му дозвољавате да оно само уради оно што може
- када има развијену моторику и када је спретно
- када му дозвољавате да вам помогне у обављању неких лакших свакодневних послова
- када има богатији речник и може слободно да каже шта мисли, жели и осећа
- када сте спремни да чујете и уважите његово мишљење
- када му дозволите да о неким стварима самостално одлучује (шта ће данас обући, чега ће се играти...)
- када му дозвољавате да отворено покаже своја осећања, без обзира да ли сте ви у том моменту нервозни или не
- када га сваки пут похвалите за нешто што је добро урадило
- када му признате да сте погрешили и извините се за своју грешку
- када има поверења у вас и осећа да и ви имате поверења у њега

ШКОЛА - ШТА ЈЕ ТО, У СТВАРИ?

Да би дете стекло што јаснију слику о школи, неопходно је да са њим много и често разговарате дајући му тачне информације о школи. Испитајте какво је дететово мишљење о школи, шта оно зна о њој а затим погрешно мишљење исправите и допуните.

Прича о школи треба да обухвати и све лепе и оне мање лепе ситуације и тренутке да би дете стекло реалну слику о томе шта га чека. Дете кроз причу треба да осети ваше задовољство и понос што оно постаје ђак. Такође треба да осети да ви имате поверења у његове способности и снаге за будући школски успех.

Дете с којим искрено и отворено без претњи разговарате о школи и оно при том осети да се цела породица радује његовом поласку у школу, боље ће и брже прихватити школу и обавезе које с поласком у школу добија.

Избегавајте реченице:

- Видећеш ти кад кренеш у школу (па макар биле изговорене и у шали)!
- Учитељица ће тебе довести у ред!
- Видећеш, у школи ћеш се лепо играти (школа није место за игру)!
- Сад кад кренеш у школу, више нећеш моћи тако!

КАКО ЋЕТЕ НАЈЛАКШЕ ПОМОЋИ ДЕТЕТУ ДА СЕ СНАЂЕ У ПРВОМ РАЗРЕДУ?

Најважније је да помогнете детету да од првог дана развије радне навике:

❖ Дете увек треба да учи на једном одређеном и истом месту!

Од самог почетка школовања дете треба да има своје радно место, свој радни кутак као и прибор за рад. Ако дете нема своју собу, нека то онда буде неки кутак са столом у дневној соби који ће служити само за учење. О уредности свог радног кутка дете треба само да брине. У почетку ће му за то требати ваша помоћ, а касније га подстичите да га оно самостално сређује.

❖ Дете увек треба да учи у одређено и исто време!

❖ Планирајте рад!

Помозите детету да сачини свој дневни и недељни план рада. План рада правите у договору и заједно са дететом.

- Нека у план рада буду унете све активности које дете обавља у току дана: од устајања, боравка у школи, учења, времена за игру, гледања телевизије... до одласка на спавање
- Утврдите време кад ће обављати све ове активности
- Настојте да план буде реалан и остварљив, да дете на буде претерано оптерећено
- Истакните плана рада на видно место (најбоље изнад дететовог радног стола)

- Повремено контролишите да ли се план успешно остварује и по потреби га прилагођавајте и мењајте

❖ **Бити уредан!**

Дете које је већ стекло навику да брине о својим играчкама и држи их уредно, пренеће ту навику и на бригу о свом радном столу и прибору, а затим ће то пренети и на уредност свеске, начин писања и сл. Ако до сада није стекло ту навику, крајње је време да полако почне да је стиче.

❖ **Завршавати започето!**

Када се одлаже завршавање обавеза, оне се нагомилавају и тиме се смањује могућност да се оне заиста и испуне. Зато дете треба подстицати да своје обавезе редовно и на време испуњава. Ако дете успе да обавезе заврши на време, уредно, у складу са планом, обавезно га свакодневно похваљујте.

ИНТЕРЕСУЈТЕ СЕ ЗА СВЕ ШТО СЕ У ШКОЛИ ДЕШАВА!

Ваше интересовање не треба да се ограничи само на оно шта је дете у школи учило, већ и како се дете у школи осећало, са ким се дружило... Веома је важно да слушате пажљиво и активно:

- Покажите стварно интересовање за оно што вам дете прича
- Не прекидајте га и не пожурујте док прича
- Не критикујте
- Подстичите га да изрази своје мишљење и своја осећања (питајте: и шта ти мислиш о томе..., и шта би ти тада урадио..., како си се ти тада осећао кад се то десило...)
- Не намећите своје мишљење
- Пустите да дете само нађе решење неког проблема (нпр. свађе са другом)
- Немојте дете кажњавати за нешто што вам је оно само испричало и признало

ВАША БРИГА ЗА ДЕТЕ И ИНТЕРЕСОВАЊЕ ЗА ЊЕГОВ РАД ТРЕБА ДА СЕ ЗАСНИВА НА МЕЂУСОБНОМ ПОВЕРЕЊУ

Поверење између родитеља и деце је нешто што се стиче постепено.

❖ **Како да дете стекне поверење у родитеље?**

- **Уважавајте** дете као да је одрасла особа, уважавајте његову личност (избегавајте реченице: Ма шта ти знаш, ти си мали...)
- Показујте детету да га **прихватате** и **волите** онакво какво јесте и да вам је стало до њега
- Будите **доследни** - немојте за исту ствар дете једном казнити, а други пут то превидети или чак наградити

- **Ускладите** своје речи и поступке – немојте једно причати а радити супротно
- Увек испуњавајте обећања – ако нисте сигурни да ли ћете моћи да испуните, немојте ни обећавати
- Не терајте дете да испуњава ваше захтеве само зато „што ви тако хоћете“. Увек му објасните **зашто** нешто захтевате од њега
- Користите првенствено позитивне утицаје у васпитању (похвале и награде), а не негативне (казне, прекор, омаловажавање)

❖ Помозите детету у раду код куће

- Свакодневно пратите дететов рад и имајте увид у израду домаћих задатака
- Објасните му нешто уколико не разуме
- Храбрите га и подстичите да може само да уради домаћи задатак
- Прегледајте урађено

Не заборавите: избегавајте да помажете детету кад сте у журби, кад сте уморни, бесни или нервозни јер ћете то своје нерасположење пренети на рад са дететом и тиме му само отежати.

- Не устручавајте се да похвалите оно што је дете добро урадило. При том будите умерени и конкретни у похвалама
- Трудите се да дете увек учи у пријатној атмосфери, без свађе, напетости. Учење треба да прихвати као пријатну активност у којој стално открива и сазнаје нешто ново, а не као присилу, казну или мрску обавезу

❖ Помозите детету да организује слободно време

- Обезбедите детету довољно времена за игру
- Омогућите му да се што више дружи са друговима из одељења и изван школе (па макар само и на рођенданима)
- Негујте код детета љубав према књизи (сами му повремено као награду поклањајте неку занимљиву књигу)
- Гледање ТВ програма треба да буде умерено. Дете треба да гледа само оне емисије које су примерене узрасту детета (цртани и дечији филмови, квизови за децу, емисије о животињама...)
- Проведено време испред рачунара не треба да прелази више од сат времена дневно. Контролишите шта дете ради испред рачунара, које игрице игра, да ли користи интернет, које сајтове... Игрице са пуно агресивних садржаја, са призорима насиља и крви нису погодне за дечији узраст
- Различите додатне активности могу бити добре за дететов развој али само ако су у складу са дететовим жељама и могућностима (нпр. тренирање неког спорта, музичка школа, фолклор...)